

LUCINDA RILEY

ORKIDEATARHA

BAZAR

LUCINDA RILEY

ORKIDEATARHA

Suomentanut Tuukka Pekkanen

BAZAR

Copyright © Lucinda Riley, 2010
First published as *Hothouse Flower* in 2010 by Michael Joseph,
an imprint of Penguin Books. Penguin Books is part of
the Penguin Random House group of companies.

Suomenkielinen laitos © Tuukka Pekkanen ja Bazar Kustannus, 2022
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-376-357-9

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

I

Falvi

Norfolk, Englanti

Näen saman unen joka yö. On kuin elämäni heitettäisiin ilmaan ja palasten annettaisiin pudota maahan niin, että kaikki paljastuu... syvimpiä sopukoita myöten. Jokainen palanen on osa elämäni, mutta väärässä järjestyksessä niin, että kokonaisnäkyminen on pirstaleinen.

Sanotaan että unet ovat tärkeitä ja kertovat ihmiselle jotakin. Jotakin sellaista, mitä ihminen piilottelee itseltään.

Minä en piilottele itseltäni mitään; kunpa voisinkin piilotella.

Nukahdan unohtaakseni. Löytääkseni hiukan rauhaa. Koska valveilla ollessani muistan kaiken.

En minä hullu ole. Vaikka viime aikoina olen kyllä ajatellut paljon sitä, mitä hulluus oikeastaan on. Ihmisiä on miljoonia ja taas miljoonia. Jokainen on yksilö, jokaisella on oma dna:nsa, oma ainutkertainen ajatusmaailmansa ja päänsisällä oma käsityksensä maailmasta. Ja jokainen näkökulma on erilainen.

Olen tullut siihen johtopäätökseen, että meille ihmisille on oikeastaan yhteistä ainoastaan liha ja luut, fyysinen

olemuksemme, konkreettinen aines, joka meidät muodosti syntyessämme. Minulle on esimerkiksi toisteltu jatkuvasti, että jokainen reagoi suruun eri tavalla ja ettei yksikään tapa ole väärä. Jotkut ihmiset itkeskelevät kuukausitolkulla, jopa vuosikaudet, pukeutuvat mustaan ja viettävät suruaikaa. Toiset vaikuttavat siltä kuin menetys ei hetkauttaisi heitä mitenkään. He hautaavat sen ja jatkavat elämäänsä entiseen tapaan, niin kuin mitään ei olisi tapahtunut.

En ole varma miten minä reagoin. Ainakaan en ole itkeskellyt kuukausitolkulla, en oikeastaan juuri lainkaan.

Mutta en minä ole unohtanutkaan. En unohda koskaan.

Kuulen ääniä. Alakerrassa on joku. On noustava ja teeskenneltävä, että olen valmis kohtaamaan päivän koettelemukset.

Alicia Howard ajoi maastoautonsa reunakiveykselle, sammutti moottorin ja käveli ylös loivaa mäkeä talolle. Hän tiesi, ettei ovi ollut koskaan lukossa, joten hän avasi sen ja meni sisään.

Alicia seisoi olohuoneessa, joka oli yhä pimeänä, ja värähti. Hän siirtyi ikkunoiden luo, veti verhon pois edestä, pöyhötti sohvatyynyjä, kaappasi mukaansa kolme tyhjää kahvikuppia ja vei ne keittiöön.

Sitten hän käveli jääkaapille ja avasi sen. Ovessa kökötti yksinäinen puolityhjä maitopullo, hyllyillä oli vanhaksi mennyt jugurtti, voita ja hyvää vauhtia pilaantuva tomaatti. Alicia sulki jääkaapin ja ryhtyi tutkimaan leipälaatikkoa. Se oli tyhjä, niin kuin hän oli olettanutkin. Hän istahti pöydän ääreen ja huokaisi. Hän muisteli omaa lämmintä ja hyvin varustettua keittiötään, liedessä

valmistuvan illallisen lohdullista tuoksua, leikkivien lasten ääniä ja iloista heleää naurua, kotinsa ja elämänsä tosiasiallista sydäntä.

Hän oli täysin tietoinen sen elämän ja tämän pienen kolkon huoneen muodostamasta vastakkaisuudesta. Se oli oikeastaan varsin sovelias vertauskuva hänen nuoremman sisarensa tämänhetkisestä tilasta: Julian elämä oli särkynyt, samoin hänen sydämensä.

Narisevilta puisilta porrasaskelmilta kuuluvat askeleet kertoivat Alicialle sisaren lähestymisestä. Hän katseli, kun tämä tuli keittiön ovelle, ja niin kuin aina, tämän kauneus sai hänet hätkähtämään. Siinä missä hän oli vaaleatukkainen ja vaaleaihoinen, Julian tukka oli tumma, ja hän oli eksoottisen näköinen. Hänen tuuhea punaruskeaan vivahtava tukkansa kehysti kauniisti hänen somia kasvojaan. Nyt kun sisar oli viime aikoina laihtunut, hänen loistavat mantelinmuotoiset ja kellanruskeat silmänsä ja korkeat poskipäänsä korostuivat erityisesti.

Julia ei ollut pukeutunut tammikuun säähän sopivasti. Hänellä oli yllään yksi harvoista asuistaan: lyhyt punainen kaftaani, johon oli kirjottu silkkilangalla iloisia kuvioita, ja väljät, mustat puuvillakankaiset housut, jotka peittivät hänen hintelät säärensä. Hänen paljaat käsivartensa olivat kananlihalla. Alicia nousi pöydästä ja veti vastentahtoisen sisaren lämpimään syleilyynsä.

”Näytät siltä kuin olisit kylmissäsi, kulta. Sinun pitäisi mennä ostamaan lämpimämpiä vaatteita, vai toisinko minä sinulle pari villapuseroani?”

”Kyllä minä pärjään”, Julia vastasi ja riistäytyi sisaren syleilystä. ”Maistuuko kahvi?”

”Sinulla ei ole kovin paljon maitoa, katsoin äsken jääkaappiisi.”

”Ei se mitään, minä juon mustana.” Julia meni tiski-
altaalle, täytti pannun ja pani veden kiehumaan.

”No, miten olet jaksellut?” Alicia kysyi.

”Ihan hyvin”, Julia vastasi ja otti astiakaapin hyllyltä
kaksi mukia.

Alicia irvisti. ”Ihan hyvin” oli Julian vakiovastaus, jota
hän käytti, kun halusi ohittaa ongelmat olankohautuksella.

”Oletko tavannut ketään tällä viikolla?”

”Enpä oikeastaan”, Julia vastasi.

”Oletko nyt ihan varma, ettet halua tulla asumaan meil-
le vielä vähäksi aikaa? Inhottaa ajatellakin, että joudut
kykkimään täällä yksinäsi.”

”Kiitos tarjouksesta, mutta sanoin jo olevani kunnos-
sa”, Julia vastasi etäisesti.

Alicia huokaisi turhautuneena. ”Et sinä kyllä näytä siltä
kuin olisit kunnossa. Olet laihtunut lisää. Syötkö sinä
ollenkaan?”

”Tietenkin. Haluatko sitä kahvia vai et?”

”En, kiitos.”

”Ei sitten.” Julia paiskasi maitopullon takaisin jää-
kaappiin. Hänen kellanruskeat silmänsä leimusivat vihasta,
kun hän kääntyi. ”Kuule, tiedän kyllä, että teet tämän vain,
koska välität minusta, mutta minä en tosiaankaan ole lapsesi
enkä tarvitse lastenvahtia. Viihdyn oikein hyvin yksikseni.”

”No joka tapauksessa”, Alicia sanoi pirteästi ja yritti
samalla koko ajan hillitä yltyvää kärsimättömyyttään.
”Sinun on parasta mennä hakemaan takkisi. Vien sinut
ulos.”

”Minulla on oikeastaan tänään tekemistä”, Julia pani
vastaan.

”Siinä tapauksessa saat luvan perua tekemisesi. Tarvit-
sen apuasi.”

”Missä asiassa?”

”Jos satut muistamaan, ensi viikolla on isän syntymäpäivä. Haluan ostaa hänelle lahjan.”

”Ja sinäkö tarvitset siihen minun apuani?”

”Hän täyttää kuusikymmentäviisi vuotta. Hänestä tulee eläkeläinen.”

”Tiedän kyllä. Onhan hän minunkin isäni.”

Alicialla oli vaikeuksia säilyttää mielenmalttinsa. ”Wharton Parkissa on tänään puolenpäivän aikaan huuto-kauppa, ja ajattelin, että voisimme mennä katsomaan löytäisimmekö kumpikin jotain isälle.” Julian silmiin syttyi kiinnostuksen pilkahdus.

”Onko Wharton Park menossa myyntiin?”

”On. Etkö tiennyt?”

Julian hartiat lysähtivät. ”En, en tiennyt. Miksi?”

”Tavallinen tarina, uskoakseni: perintövero. Olen kuullut, että tämänhetkinen omistaja aikoo myydä talon jollekin keskustan liikemiehelle, jolla on enemmän rahaa kuin järkeä. Yhdelläkään nykyajan perheellä ei ole varaa ylläpitää sellaista paikkaa. Ja viimeinen lordi Wharton antoi sen ränsistyneä masentavaan kuntoon. Sen kunnostamiseen menee kuulemma omaisuus.”

”Surullista”, Julia mutisi.

”Niin on”, Alicia myönsi. Hän ilahtui nähdessään, että Julia oli sentään kiinnostunut. ”Sillä talolla oli merkittävä osa lapsuudessamme, varsinkin sinun lapsuudessasi. Siksi meidän pitäisi mennä katsomaan, löytyisikö huutokaupasta isälle jokin muisto talosta. Myynnissä on luultavasti pelkkää romua, kaikki hyvä tavara menee varmaan Sothebylle. Mutta ei sitä koskaan tiedä.”

Yllättäen Juliaa ei tarvinnut suostutella enempää, vaan hän nyökkäsi. ”Hyvä on, haen takkini.”

Viisi minuuttia myöhemmin Alicia ohjasi autoa varovasti pienen ja viehättävän Blakeneyn rannikkokaupungin kapeaa pääkatua. Hän kääntyi vasemmalle ja ajoi sitten viidentoista minuutin matkan itään Wharton Parkiin.

”Wharton Park...” Julia mutisi itsekseen.

Vierailut Bill-vaarin luona hänen kasvihuoneessaan, kaiken läpi tunkeva kasvavien kukkien tuoksu ja vaarin tapa kertoa kärsivällisesti niiden suvusta ja siitä, mistä päin maailmaa ne olivat alun perin kotoisin, olivat Julian elävin lapsuudenmuisto. Isoisänkin isä ja hänen isänsä ennen häntä olivat kaikki työskennelleet Wharton Parkin omistavan Crawfordin suvun palveluksessa puutarhureina. Wharton Park oli suuri tila, johon kuului nelisensataa hehtaaria hedelmällistä viljelysmaata.

Julian isovanhemmat olivat asuneet kodikkaassa pikku talossa kartanoalueen viihtyisässä, mutta vilkkaassa nurkassa. Tilalla eli suurilukuinen maita, taloa ja Crawfordin perhettä hoitava henkilökunta. Siinä Julian ja Alician äiti, Jasmine, oli syntynyt ja kasvanut.

Julian isoäiti Elsie oli ollut juuri sellainen kuin isoäidin kuuluukin olla, vaikka olikin aavistuksen omalaatuinen. Hän toivotti kaikki aina tervetulleiksi syli avoinna, ja liedellä porisi aina jotakin herkullista illalliseksi.

Muistellessaan Wharton Parkissa viettämäänsä aikaa Julia muisti sinisen taivaan ja kesäauringossa kukoistavien kukkien yltäkülläiset värit. Kerran Wharton Park oli myös ollut kuuluisa orkideakokoelmastaan. Oli outoa ajatella, että pienet hennot kukat olivat kotoisin tropiikista, mutta kukoistivat silti viileällä pohjoisella pallonpuoliskolla Norfolkkin alangolla.

Lapsena Julia oli odottanut aina koko vuoden kesäisiä vierailuja Wharton Parkiin. Kätevästi keittiöpuutarhan nurkkaan suojaan Pohjanmereltä talvisaikaan puhaltavilta tuimilta viimoilta sijoitettujen kasvihuoneiden rauha ja lämpö jäivät hänen mieleensä koko vuodeksi. Tämä yhdistettynä hänen isovanhempiensa talon kotoisaan turvallisuuteen oli tehnyt siitä hänelle rauhan tyyssijan. Wharton Parkissa mikään ei muuttunut. Rytmii eivät sanelleet hälytykset eivätkä aikataulut, sen määrittä luonto.

Julia muisti vieläkin isoisänsä vanhan bakeliittiradion, joka soitti kasvihuoneen nurkassa klassista musiikkia aamunkoitosta iltohämäriin.

”Kukat pitävät musiikista”, isoisällä oli tapana sanoa hoidellessaan kallisarvoisia kasvejaan. Julia istui mielellään tuolissa huoneen nurkassa radion vieressä, katseli isoisän puuhia ja kuunteli musiikkia. Hän harjoitteli pianonsoittoa ja oli huomannut, että hänellä oli siihen luontainen taipumus. Talon pienessä olohuoneessa oli ikivanha pystypiano, ja Juliaa pyydettiin usein soittamaan illallisen jälkeen. Isovanhemmat olivat seuranneet vierestä ihailien, kun Julian sirot nuoret sormet kiitivät edestakaisin koskettimilla.

”Sinulla on Jumalan suoma lahja, Julia”, Bill-vaari oli sanonut yhtenä iltana silmät liikutuksesta sameina ja hymyilyt hänelle. ”Älä missään tapauksessa heitä sitä hukkaan.”

Julian yksitoistavuotissyntymäpäivänä isoisä oli antanut hänelle lahjaksi ikioman orkidean.

”Tämä on erityinen lahja sinulle. Sen nimi on *Aerides odorata*, mikä merkitsee ilmojen lapsia.”

Julia katseli ruukkuun istutetun kukan heiveröisiä norsunluunvalkoisia ja vaaleanpunaisia terälehtiä. Ne tuntuivat kosketettaessa sametinpehmeiltä.

”Mistä tämä kukka tulee, isoisä?” Julia oli kysynyt.

”Se on kotoisin idästä, Chiang Main viidakoista Thaimaan pohjoisosista.”

”Ai. Minkälaisesta musiikista luulet sen pitävän?”

”Se näyttää olevan erityisen mieltynyt Mozartiin”, isoisä vastasi naurahtaen. ”Tai jos se näyttää alkavan lakastua, voisit ehkä kokeilla Chopinia!”

Julia oli vaalinut sekä orkideansa hyvinvointia että pianonsoittotaitojaan, istunut vetoisen viktoriaanisen kotinsa olohuoneessa Norwichin laitamalla ja soittanut kasville, joka oli kukoistanut aina vain.

Ja Julia oli uneksinut siitä eksoottisesta paikasta, josta hänen orkideansa oli kotoisin. Hän ei ollutkaan enää lähiötalon olohuoneessa vaan Kaukoidän suunnattomissa viidakoissa gekkojen ja lintujen äänten ja kaikkialla puissa ja aluskasvillisuudessa kasvavien orkideojen huumaavan tuoksun keskellä.

Hän tiesi jonakin päivänä lähtevänsä katsomaan niitä paikan päälle. Toistaiseksi isoisän värikkäät kuvaukset kaukaisista maista kuitenkin ruokkivat hänen mielikuvitustaan ja hänen soittoaan.

Julian ollessa neljätoistavuotias Bill-vaari oli kuollut. Hän muisti menetyksen tunteen elävästi. Isoisä kasvihuoneineen oli ollut ainoa varma asia hänen nuorensa ja vaikeassa elämässään, viisas ja ystävällinen esikuva, joka osasi kuunnella. Isoisä oli ollut hänelle kenties enemmän isä kuin hänen varsinainen isänsä. Kahdeksantoistavuotiaana hän oli saanut stipendin Lontoon Royal College of Musiciin. Isoäiti Elsie oli muuttanut asumaan Southwoldiin, missä hänellä oli seuraa siskostaan, eikä Julia ollut sen koommin käynyt Wharton Parkissa.

Ja tässä hän nyt oli palaamassa sinne kolmekymmentäyksivuotiaana. Kun Alicia jutteli neljästä lapsestaan ja heidän erilaisista harrastuksistaan, Julia eli uudelleen innostuneen odotuksen tunteen, jonka oli kokenut aina istuessaan vanhempiansa autossa sen ajaessa pitkin tätä tietä, tuijotti ikkunasta ja odotti tuttua mutkaa, josta käännettiin Gate Lodgen ohi Wharton Parkin maille.

”Käännä tuosta!” Julia sanoi, kun Alicia oli vähällä ajaa ohi.

”Kas, tosiaan. Pahus! Siitä on niin kauan, kun viimeksi kävin täällä, että olin unohtanut.”

Heidän kääntyessään polulle Alicia vilkaisi Juliaan ja näki odotuksen loistavan sisarensa silmissä.

”Sinähän oletkin aina pitänyt kovasti tästä paikasta, vai mitä?” hän sanoi lempeästi.

”Niin olen. Etkö sinä sitten ole?”

”Rehelligesti sanottuna ikävystyin, kun tulimme tänne. En malttanut odottaa, että pääsisimme takaisin kaupunkiin, ja tapaisin taas kaikki ystäväni.”

”Sinä oletkin aina ollut kaupunkilaistyttö”, Julia myönsi auliisti.

”Niin olen, ja katso minua nyt: kolmekymmentäneljävuotias maatilan omistaja keskellä ei mitään, lapsikatras, kolme kissaa, kaksi koiraa ja hella. Mitä helvettiä tapahtui kaupungin valoille?” Alicia hymyili ivallisesti.

”Sinä rakastuit ja perustit perheen.”

”Ja kaupungin valoista pääsitkin osalliseksi sinä”, Alicia lisäsi ilman pahansuopuuden häivääkään.

”Niin, silloin ennen...”, Julia keskeytti lauseen, ja loppu jäi roikkuman ilmaan heidän kääntyessään polulle. ”Tuolla talo on. Se näyttää täsmälleen samalta kuin ennen.”

Alicia katsoi näkyviin tullutta rakennusta. ”Oikeastaan se näyttää minusta paremmalta kuin ennen. Olin varmaan unohtanut, kuinka kaunis se on.”

”Minä en ole unohtanut”, Julia sanoi hiljaa.

He seurasivat autojonoa hitaasti polkua pitkin. Kumpikin oli uppoutunut ajatuksiinsa. Wharton Park oli rakennettu klassiseen yrjöjenaikaiseen tyyliin Ison-Britannian ensimmäisen pääministerin veljenpojalle, joka oli tosin kuollut ennen kuin rakennus valmistui. Se oli rakennettu miltei kauttaaltaan Aislabyin kivistä ja sen väri oli pehmentynyt kolmesataavuotisen historian aikana lämpimän keltaiseksi.

Seitsemän erkkeriä ja pohjakerroksen edestä nouseva kaksoisportaikko, josta pääsi juhlakerrokseen ja talon takaiseen puistoon avautuvalle terassille, antoivat talolle elegantin ranskalaistyyllisen ilmapiirin. Kupolikattoinen torni joka nurkassa ja valtava sisäänkäyntikatos, jonka jättiläismäisten joonialaisten pylväiden kannatteleman päätykolmion korkeimmassa kohdassa keikkui rapistunut Britannian patsas, antoivat sille majesteettisen, jos kohta hiukan omalaatuisen tunnun.

Wharton Park ei ollut niin suuri, että sitä olisi voinut kuvailla erityisen mahtavaksi kartanoksi, eikä se arkkitehtuurinsakaan puolesta ollut mitenkään tyylipuhdas. Crawfordin suvun myöhemmät sukupolvet olivat tehneet siihen kaikenlaisia kummallisia lisäyksiä ja siten turmelleet tyyllillisen puhtauden, mutta juuri siitä syystä siinä ei ollut myöskään sellaista musertavaa jylhyyttä, joka usein yhdistetään saman aikakauden suuriin taloihin.

”Tästä me tavallisesti käännyimme vasemmalle”, Julia osoitti. Hän muisti polun, jota oli kävellyt järven ympäri päästäkseen isovanhempiensa talolle tilusten reunamille.

”Haluaisitko mennä huutokaupan jälkeen katsomaan isovanhempien vanhaa taloa?” Alicia kysyi.

”Katsotaan sitten”, Julia tuhahti välinpitämättömästi.

Keltatakkiset tilanhoitajat ohjailivat autoja pysäköinti-ruutuihin.

”Sana on näköjään levinnyt”, Alicia huomautti kääntäessään auton sille osoitetulle paikalle ja pysäytti. Hän kääntyi sisarensa puoleen ja pani käden tämän polvelle. ”Oletko valmis?” hän kysyi.

Julia tunsi olonsa hämmentyneeksi. Lukemattomat muistot vyöryivät hänen mieleensä. Kun hän astui ulos autosta ja käveli kohti taloa, tuoksutkin olivat tuttuja. Niissä tuntui märkä vasta leikattu ruoho ja aivan aavistuksenomainen häivähdys tuoksusta, jonka hän nykyään tiesi olevan jasmiini, jota kasvoi etupihan nurmikon reunamilla. Sisarukset seurasivat ihmisjoukkoa hitaasti portaat ylös ja sisään talon pääovesta.

MEILLÄ ON VAIN TÄMÄ HETKI

Pikkutyttönä Julia Forrester viihtyi Wharton Parkin kasvihuoneessa, jossa hänen isoisänsä Billy hoiti sukukartanon hienoa orkideakokoelmaa ja soitti radiosta musiikkia kukkasilleen. Aikuisena Julia on konserttipianisti ja elää onnellista elämää, kunnes kokee musertavan menetyksen. Surussaan hän hakeutuu takaisin lapsuusmaisemiinsa Wharton Parkiin ja kohtaa siellä kartanon perijän Kit Crawfordin.

Mutta elämä jatkuu. Kartanon rapistuvien rakennusten korjaustöiden yhteydessä löytyneen vanhan päiväkirjan merkinnät herättävät Julian ja Kitin uteliaisuuden. Mitä Crawfordin suvussa oikeastaan tapahtui sodan aikana? Menneisyydestä nousee esiin salattu rakkaustarina, joka voi tuhota koko Wharton Parkin ja jonka kauaskantoiset seuraukset mullistavat myös Julian ja Kitin elämän.

Lucinda Riley avaa *Orkideatarhallaan* oven upean sukukartanon elämään toisen maailmansodan alkuhetkestä nykypäivään. Romaani punoo yhteen ihmis-kohtaloita täynnä intohimoa, salaisuuksia ja valheita, joiden verkkoon vain rakkaus voi meidät ajaa.

ISBN 978-952-376-357-9 • 84.2 • WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

